

Sygn. akt VII U 1782/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 maja 2016 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie: Przewodniczący Sędzia S.O. Danuta Dadej - Więsyk

Protokolant p.o. prot. Ludomir Bień

po rozpoznaniu w dniu 23 maja 2016 roku w Lublinie

sprawy S. Ł. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania S. Ł. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

z dnia 17 września 2015 roku numer (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustala S. Ł. (1) prawo do emerytury poczynszy od dnia (...) roku.

Sygn. *akt VII U 1782/15*

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17 września 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił S. Ł. (1) przyznania prawa do emerytury, gdyż wnioskodawca nie udokumentował 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Odwołanie od decyzji wniósł S. Ł. (1) domagając się jej zmiany i przyznania prawa do emerytury. Wskazał, że pracował w warunkach szczególnych od 1.03.1982 r. do 1.04.1986 r. i okres ten nie został uwzględniony przez organ rentowy.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania podtrzymując argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

S. Ł. (1) urodził się (...). W dniu (...)roku złożył wniosek o emeryturę. Nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego. Przed organem rentowym udowodnił 25 lat, 1 miesiąc i 19 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Organ rentowy zakwestionował pracę w (...) SA jako prace w warunkach szczególnych od 1.05.1981 r. do 28.02.1982 r., od 1.03.1982 r. do 1.04.1986 r. gdyż w wystawionym świadectwie pracy z 3.06.2005 r. wymienione stanowiska nie są zgodne z wykazem stanowisk wymienionych w przepisach resortowych (k. 11). Organ rentowy uznał za udowodnione 12 lat 6 miesięcy i 19 dni stażu pracy w warunkach szczególnych.

Spornymi w niniejszej sprawie pozostały warunki pracy wnioskodawcy w (...) SA w okresach wymienionych w zaskarżonej decyzji.

S. Ł. (1) był zatrudniony w (...) Fabrykach (...) w pełnym wymiarze czasu pracy od dnia 30 grudnia 1978 r. do 1 kwietnia 1986 r.

Skarżący został zatrudniony z dniem 30 grudnia 1978 r. w Wydziele(...) na 2-tygodniowy okres próbny a po jego upływie na czas nieograniczony na stanowisku szlifierza (umowa o pracę).

W okresie od dnia 1 maja 1981 r. do 28 lutego 1982 r. wykonywał pracę w Magazynie (...) jako robotnik transportowy a z dniem 1 marca 1982 r. został przeniesiony z Magazynu (...) do(...)

S. Ł. (1) zajmował kolejno stanowiska: od 1.03.1982 r. do 31.07.1985r. pomoc palacza, od 1.08.1985 r. do 1.04.1986 r. – popielarz (a.o.-k.27).

Stanowiska były tożsame, co do zakresu obowiązków z obowiązkami palacza. Wnioskodawca pracował w kotłowni (...). Były tam trzy (...) P (...), parowe o pojemności 120 m³, grzewczych. Na zmianie pracowało od 3 do 4 osób w systemie trzymianowym przez cały rok. Do obowiązków wnioskodawcy należało rusztowanie kotłów tj. wyrzucanie żużlu, popiołu, wywiezienie taczka na składowisko. Skarżący pracował również przy załadunku na taczka węgla, drewna, opalów stałych, musiał je przewieźć do kotłowni a następnie załadować do pieców. Stanowisko palacza i pomocnika palacza niczym się nie różniło, tylko palacz miał obowiązek nadzoru nad pomocnikiem i spisania parametrów. Zakład płacił dodatek za szkodliwe warunki, wydawał posiłki regeneracyjne typu zupa, mleko. W kotłowni były trudne, uciążliwe warunki pracy z uwagi na czad, dym, duże zapylenie, stary rodzaj kotłów (zeznania wnioskodawcy – k. 18v, 19, k. 47v, zeznania świadka A. C. – k.41-41v).

Powyższy stan faktyczny ustalony został na podstawie powołanych dowodów. Zgromadzone w aktach osobowych odwołującego dokumenty w ocenie Sądu jako autentyczne stanowiły pełnowartościowy materiał dowodowy. Zostały wystawione przez pracodawcę w przepisanej formie były należycie przechowywane i posegregowane. Zeznania wnioskodawcy i świadka w pełni z nimi korelowały. Także podniesione przez skarżącego czynności jakie wykonywał pracując na zajmowanych stanowiskach odpowiadają treści zakresów obowiązków znajdujących się w aktach osobowych. Z tych względów zeznania S. Ł. (1) i świadka A. C. należało obdarzyć wiarą.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwołanie jako zasadne zasługuje na uwzględnienie. Podniesione przez ZUS przyczyny odmowy przyznania prawa do emerytury mają charakter jedynie formalny i nie mogą stanowić uzasadnionej podstawy, w ustalonym stanie faktycznym, do odmowy uznania okresu pracy wskazanego w świadectwie pracy w warunkach szczególnych, jako pozbawionego tego charakteru a załączonego do akt świadectwa za niewiarygodne. Należy zaznaczyć, że Sąd nie jest związany żadnymi ograniczeniami w postępowaniu dowodowym w sprawach ubezpieczeń społecznych, które obowiązują w postępowaniu przed organem rentowym. Zasadniczym celem tego postępowania jest rozstrzygnięcie sprawy po dostatecznym, wszechstronnym wyjaśnieniu jej okoliczności spornych. Przepis art. 473 k.p.c. wprost stanowi, że w postępowaniu przed sądem w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych nie stosuje się przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu ze świadków i przesłuchania stron. Powyższe oznacza, że każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które Sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe. Z kolei ustalenie przez Sąd w toku postępowania odwoławczego, że dana praca była wykonywana w szczególnych warunkach jest wystarczającą podstawą do uznania wykonywanej pracy za pracę tego rodzaju (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997 roku, II UKN 186/97, OSNP z 1998 roku, Nr 11, poz. 342; z dnia 21 września 1984 roku, III UZP 48/84, LEX nr 14630; z dnia 10 marca 1984 roku III UZP 6/84, LEX nr 14625).

Warunkiem uznania za pracę w warunkach szczególnych jest wykonywanie w pełnym wymiarze czasu pracy stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 14 września 2007 roku, III UK 27/07, OSNP 2008 nr 21-22, poz. 325; z dnia 19 września 2007 roku, UIII UK 38/07, OSNP 2008 nr 21-22, poz. 329; z dnia

6 grudnia 2007 roku, III UK 66/07, LEX nr 483283; z dnia 22 stycznia 2008 roku, I UK 210/07, OSNP 2009 nr 5-6, poz. 75 i z dnia 24 marca 2009 roku, I PK 194/08, LEX nr 528152 oraz z dnia 1 czerwca 2010 roku, II UK 21/10, LEX nr 619638). W związku z tym niedopuszczalne jest uwzględnianie do okresów pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, wymaganych do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym, innych równocześnie wykonywanych prac w ramach dobowej miary czasu pracy, które oddziaływały szkodliwie na organizm pracownika. Od tej reguły istnieją odstępstwa. Pierwsze z nich dotyczy sytuacji, kiedy inne równocześnie wykonywane prace stanowią integralną część większej całości dającej się zakwalifikować pod określoną pozycję załącznika do wskazanego rozporządzenia (zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 6 grudnia 2007 roku, III UK 62/07, LEX nr 375653; z dnia 5 maja 2009 roku, I UK 4/09, LEX nr 509022 oraz z dnia 11 marca 2009 roku, II UK 243/08 i tam powołane wcześniejsze orzecznictwo). Drugie odstępstwo dotyczy przypadków, kiedy czynności wykonywane w warunkach nienarażających na działanie czynników szkodliwych dla zdrowia mają charakter incydentalny, krótkotrwały, uboczny (zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2008 roku, I UK 210/07, OSNP 2009 nr 5-6, póż. 75 oraz z dnia 22 kwietnia 2009 roku, II UK 333/08, LEX nr 1001310).

W ocenie Sądu Okręgowego zgromadzony materiał dowodowy pozwala na jednoznaczne przyjęcie, że wnioskodawca wykonywał pracę w warunkach szczególnych na stanowisku pomocnika palacza i popielarza od dnia 1.08.1982 r. do 31.07.1985 r., od 1.08.1985 r. – 1.04.1986 r. (3 lata 7 miesięcy). Jest to praca wymieniona w wykazie A w dziale XIV, pozycja 1 - Prace nie zautomatyzowane palaczy i rusztowych kotłów parowych lub wodnych typu przemysłowego, rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Zgodnie z art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 roku, poz. 1440 ze zm.), mężczyznom urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat - dla mężczyzn oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27. Emerytura taka przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. Od 1 stycznia 2013 roku nie jest wymagane rozwiązanie stosunku pracy przez ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Według art. 32. ust. 2 za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Ustęp 4 stanowi natomiast, że wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których osobom wymienionym w ust. 2 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Zgodnie z § 2 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Według § 3 cytowanego rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia. Natomiast § 4 ust. 1 rozporządzenia stanowi, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla

mężczyzn

2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym, co najmniej 15 lat pracy

w szczególnych warunkach.

Jednocześnie przepis art. 1 § 2 rozporządzenia stanowi, że właściwi ministrowie, kierownicy urzędów centralnych oraz centralne związki spółdzielcze w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych ustalają w podległych i nadzorowanych zakładach pracy stanowiska pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazach A i B.

W ocenie Sądu Okręgowego wszystkie te przesłanki, zostały przez wnioskodawcę spełnione, toteż należało ustalić S. Ł. (2) prawo do emerytury od dnia(...) roku, od dnia złożenia wniosku o emeryturę.

W tym stanie rzeczy, na podstawie powołanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł jak w wyroku.